

Året der gik i 2014.

Uge 51, Glædelig jul og godt nytår.

Som planteavler har vejret i vækstsæsonen 2014 været ret godt her på Brædstrup egnen. Der har været masser af sol, varme, og vi fik passende med regn på de rigtige tidspunkter. Hestebønnerne blev årets bedste afgrøde med et udbytte på 41,5 hkg pr. ha. Priserne på økologiske råvarer er som alle andre landbrugsvarer faldet i 2014. Udsigterne for priserne i 2015 ser ikke gunstige ud. Selvom det går rigtig godt med salget af økologiske varer i butikkerne, så bliver mine priser påvirket af de generelle prisfald, vi ser på konventionelle landbrugsråvarer. Arbejdsmæssigt bruger jeg tiden på at renovere vores gamle hus og er i gang med et badeværelse.

Uge 49, Nytåret nærmer sig.

Jeg har været til et informations- og debattmøde om brug af recirkulerede restprodukter i vores økologiske produktion, og jeg har været til Faglig Festival, hvor jeg har hørt oplæg om kompost og jordfrugtbarhed, begge arrangeret af Økologisk Landsforening. Jeg er meget interesseret i viden omkring kompostering via mikrobiel cabonisering, altså kompostering af organisk materiale med mikroorganismer, under iltfattige forhold og ved en forholdsvis lav temperatur. Resultatet skulle blive en kompost med højt co2-indhold og højt indhold af af-iltede næringsstoffer, som er letoptagelige for planterne. Jeg har anlagt et lille mikroforsøg med fire halmballer.

Uge 47, Det er årstiden med de korte og grå dage.

En forsker ved AU-Flakkeberg har et projekt om, hvordan man øger frøudbyttet i rødkløver. Årets resultater er for nylig blevet præsenteret, og viser at frøudbyttet i markforsøg overstiger avlernes udbytte ganske markant. En forklaring på den store udbytteforskel kan være kløversnudebiller og mangelfuld bestøvning. Både humlebier og honningbier kan bestøve kløveren. På vores ejendom er der i sommer fundet Agerhumlebier, Jordhumlebier, Stenhumlebier og Moshumlebier. Honningbier skal helst være på jagt efter pollen til deres larver, for at bestøvning finder sted i kløveren. Er bierne på jagt efter nektar, gavner det ikke bestøvningen.

Uge 45, Græsset gror stadigvæk.

Det er varmt for årstiden, og græsset gror stadigvæk, hvilket er helt uhørt her i november. Der må gerne snart indfinde sig noget nattefrost, så mine agerkål og gule okseøjler i vinterrugen kan blive sat ud af spillet. Vinterrugen, der er sået mellem hestebønnerne 20. maj, står godt. Rugen er pudset af i starten af oktober og er vokset godt til igen. Jeg er meget spændt på at følge rugen. Overvintringen er jeg ikke bekymret for, men derimod kamille, agerstedmoder og mange andre ukrudtsarter. Det har været tid til en del møder om økologi, bl.a. et seminar om kompost og jordfrugtbarhed. Jeg har også holdt et lille foredrag med emnet "Sådan gør jeg".

Uge 43, Gudenåen er gået over sine bredder.

Det har regnet pænt de sidste 14 dage, og jorden er mere end vandmættet. Der er også pænt med vand i Gudenåen. Faktisk har vi haft problemer med forhøjet vandstand i åen hele sommeren, hvilket har medført, at åen er gået over sine bredder, og en del af engen er forvandlet til et ufremkommeligt sumpområde. Vi er en del lodsejere, der har problemer med vandstanden, og vi er i dialog med kommunen omkring problemet. Kommunen mener, at den stigende vandstand ikke skyldes manglende grødeskæring, men derimod at en mindre sø er tilsandet, som dermed bremser og hæver vandstanden. Vi ser frem til en løsning på problemet.

Uge 41, grøngødning.

Rugen er sået færdig, og kornet er med rekordfart kommet op af jorden. Såbedet har været godt og fremspiringen er pæn og ensartet. Mine rødkløver efterafgrøder er lykkedes godt i år. Bedst er det gået efter vinterrugen, der blev høstet sidst i juli. Den tidlige høst har givet nogle ret gode muligheder for at få produceret masser af kvælstof, inden væksten stopper i efteråret. Alle kløvermarkerne er blevet pudset af med brakpudseren. Formålet er at genere kvik og tidsler, således at ukrudtet ikke laver rodtilvækst, samt at få kløverens overjordiske dele til at formulde. Havde vi haft kreaturer på ejendommen, kunne der hentes meget foder i efterafgrøderne.

Uge 39, såning af vintersæd.

Det manglende areal med rødkløver er blevet tærsket, og hovedparten af vinterrugen er blevet sået. Før vintersæden såes, pløjer vi de stubharvede marker. Vi har jordpakkeren med i forbindelse med pløjningen. Jordpakningen giver mulighed for at lave et rigtig godt såbed. Jorden pakkes der, hvor den er let og løs, og i lerområderne skæres lerknoldene i stykker. Jeg har tidligere haft problemer med mangelfuld buskning i rugen, altså en tynd afgrøde. For at afhjælpe dette har jeg justeret sådybden til kun 2 - 3 cm. Normalt plejer vi at så kornet i 4 - 5 cm. dybde. Planteantallet er skruet op til 300 planter pr. m², hvilket svarer til 136 kg pr. ha.

Uge 37, økologisk pløjefri dyrkning.

Hestebønnerne og det meste af arealet med rødkløverfrø er blevet tærsket. Hestebønnerne gav et rigtig pænt udbytte. I marken med hestebønner har jeg i maj måned, i forbindelse med radrensningen, sået forskellige kornafgrøder mellem rækkerne. Det er lykkedes rigtig godt med vinterrug og ca. en ha. bliver stående til høst næste år. Jeg er spændt på at følge rugen. Hvad sker der med frøkrudtet, rodukrudtet, græsserne, og kan der radrenses? Der, hvor jeg skal så vinterrug på traditionel vis, er der blevet stubharvet. Der er kørt to gange med vingeskær, anden gang diagonalt. Kvaliteten af arbejdet i det fine sommervejr er blevet godt.

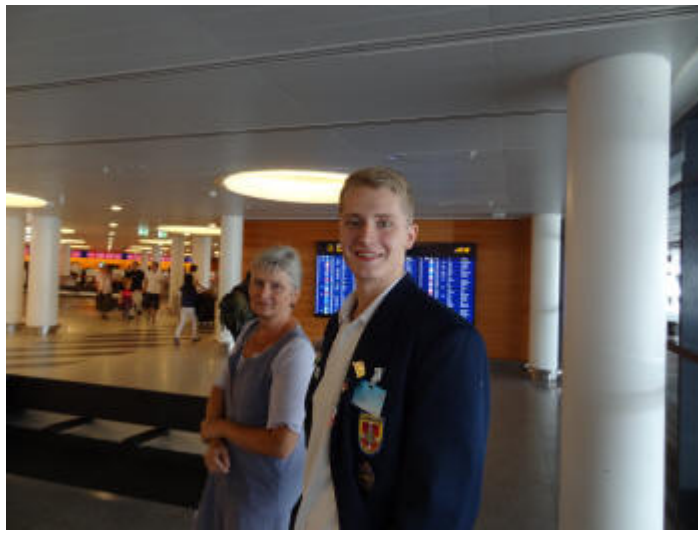
Uge 35, tritocalen er blevet høstet.

Så fik jeg høstet våritriticalen. Som tidligere år gav den et pænt udbytte, et udbytte der langt overstiger udbyttet i rugen. Af en eller anden grund lykkes våritriticalen rigtig godt på vores ejendom. Generelt har jeg god erfaring med afgrøder med en lidt længere vækstsæson. Når vi høster, sætter vi meget høj stub, især i markerne med rødkløverudlæg. Hurtigst muligt efter høst, pudser vi stubben ned med brakpudseren. Formålet er at genere rodukrudt, således af rodukrudtet ikke sender energi ned i rødderne, men derimod skal bruge energi fra rødderne til genvækst. Ved afpudsning er kløveren hurtig til genvækst og er god til at kvæle svækket rodukrudt.

Uge 33, venter på høstvejr.

Vi har via Rotary i Brædstrup sendt Jonas til Brasilien som udvekslingsstudent de næste 12 måneder. Han bor hos en brasiliansk familie i en lejlighed på 6 sal, 200 meter fra stranden i en by, der hedder João Pessoa, en by på 700.000 tusind indbyggere. Herhjemme går jeg og venter på høstvejr, så vårtricalen, der nu er moden, men våd, kan komme i hus. I halvdelen af arealet efter rugen skulle der efter planen havde været bekæmpet rodukrudt ved gentagne harvninger med stubharven. Der fremspirede så meget kløver, at jeg ikke nænnede at harve det væk. Derfor har jeg kun harvet rundt i kanterne, og på steder hvor der vitterlig er meget kvik.

Uge 31, rugen er blevet høstet.

Vi har fået rugen i hus. Rugen var igen i år for tynd, afgrøden havde ikke busket sig tilstrækkeligt. Jeg kan ikke forstå hvorfor. Er det sådybden, manglende kvælstof i efteråret, rækkedyrkningen eller radrensningen?. Gode råd modtages gerne. I alle mine øvrige afgrøder har jeg ingen problemer med buskningen. Kløvergræsset, der er undersået i rugen, står derimod særdeles kraftig. Kløveren har i juli vokset vildt og voldsomt, sikker pga. kraftige regnbyger efterfulgt af fantastisk sommervejr. I rødkløveren har jeg ikke været for heldig med bekæmpelse af kamillen. Kamillen er blevet klippet af for højt oppe og har derfor kunne sætte en masse sideskud.

Uge 29, klar til høst.

Tørreriet er gjort klar til ny høst, og mejetærskeren er også klar til at rykke i rugen, når rugen ellers bliver klar til mejetærskeren. Vi har haft håndværker til at reparere et par skotrender og skifte sternbrædder på lade og maskinhus. Tilbage er der så oprydningsarbejdet og så regningen fra tømreren. Rødkløveren er i fuld blomst, og der går så ca. 6 uger, inden afgrøden er moden. Det er også på denne årstid, man skal evaluere sit markarbejde. Det er et godt tidspunkt at få finjusteret sit sædskifte. Jeg går meget op i såning af afgrøder mellem mine radrensede kornrækker. Ud over kvælstoffikserende afgrøder er tidlig såning af vintersæd i vårsæd spændende.

Uge 27, Jacob er blevet student.

Jacob har fået en flot studentereksamen. Det har vi fejret godt og grundigt, helt efter bogen. Jeg har haft besøg af en lokal madskole fra Brædstrup. Børnene skulle lige ud og se, hvor kornet i mel, gryn og brød kommer fra. De medbragte madpakker spiste børnene nede i engen ved åen, hvor de også fik hilst på kvierne. Kornet på markerne står godt. Efter 3 ugers dejlig sommervej er der heldigvis kommet vand igen. Rødkløveren er blevet pudset af i 60 cm´ højde. Formålet er at slippe af med kamille, tidsler og andet uønsket ukrudt. ØL har lavet en ny radrenserfilm, hvor tre forskellige radrenserne fremvises. Se filmen "[her](#)" og bliv klogere på radrensning.

Uge 25, besøg fra England. Se avisartikel i Horsens Folkeblad om besøget "[her](#)"

Den 21. juni havde vi besøg af engelske pårørende til flyveren Jack White. Familien har hvert eneste år siden julen 1946 sendt julekort og penge til blomster. Først var det moderen, herefter søsteren. I dag er det søsterens søn Graham, der sender en julehilsen. Dagen begyndte med dansk frokost, herefter gik vi ned til mindekorset, hvor der blev lagt blomster. Senere var vi på kirkegården i Gl. Rye, hvor vi mødte præsten og et medlem af menighedsrådet. Vi så vragdele i kælderen og dagen sluttede med en lækker middag på Pejsegården. Det var dejligt at møde Denise, Graham, Mike og Keith. De gav os et meget smukt signeret billede af en Lancaster.

Uge 23, brik i et spil.

Et billede af min oldefar Chresten Iversen Lund er blevet til en brik i et brætspil om 1864 udgivet af Grænseforeningen. Læs meget mere om min oldefar og familien Lund "[her](#)" og læs om spillet fra Grænseforeningen på deres hjemmeside "[her](#)". Efterafgrøder og kløvergræsudlæg i hestebønner og korn er for længst fremspiret. Vejret har jo været gunstigt. Dog er fremspiringen ikke så god efter traktorens hjul. Nu har jeg monteret et par sporløsnere på såmaskinen til at afhjælpe problemet. Jeg er meget spændt på rugen, der er sået mellem rækkerne i hestebønnerne. I engen er der som tidligere år store flotte kvier, der render rundt og gumler græs.

Uge 21, radrensning af vårsæd anden gang.

Vejret har artet sig godt her i foråret. Vi har fået sol, varme og regnvejr på de rigtige tidspunkter. Det betyder, at afgrøderne står rigtig pænt. Jeg har radrenset vårsæden anden gang. I hestebønnerne har jeg som forsøg sået 4 forskellige kornarter mellem rækkerne. Formålet er at skabe et bunddække, der kan skygge og konkurrere mod ukrudtet, der vil indfinde sig til sommer, når afgrøden modner. En af kornarterne er rug, og jeg vil gerne finde ud af, om rugen kan klare den tidlige såning, overvintre og blive dyrket til modenhed næste år. Såfremt det lykkes, kan jeg lave pløjefri økologisk dyrkning. Se iverigt film med min radrenser i aktion "[her](#)"

Uge 19, radrensning af vårsæd.

Det har i uge 18 været fantastisk vejr til radrensning. Solen og det tørre vejr får ukrudtet til indtørre og visne meget hurtigt. Ved radrensning i fugtigt vejr vil ukrudtet ikke visne, men reetablere sig igen efter en periode, altså blot blive forsinket i væksten. Radrensning gør på nogle marker en meget stor forskel. I engen langs åen er indhegningen ordnet, og der er lukket kvier ud på engarealerne. I nabosognet Tønning - Træden er jeg med i en "skiltegruppe". Gruppen har her i foråret afsløret tre skilte. De omhandler [bombeflyveren](#) ved flyvepladsen, [brandsprøjten](#) i Træden og [transformatorstationen](#) på Trædenvej. Klik på de blå link for at se skiltene.

Uge 17, vårsæden er fremspiret.

Vinterrugen er radrenset anden gang, og der er sået græsudlæg i halvdelen af arealet. Som nævnt tidligere kan vi ikke få kontrakt på dyrkning af rødkløverfrø længere. I stedet har vi mellem rækkerne i rugen sået blanding 31 til afgræsning. Det er planen, at kløvergræsset næste år skal afgræsses af kreaturer. Vårsæden er spiret frem. Fremspiringen er ensartet og afgrøderne står pænt. Den gamle talemåde "man høster, som man sår" er ikke helt forkert. Det er vigtigt med et veltilberedt ensartet såbed som grundlag for et godt rodnet, der kan tilføre planterne vand og næring. Vi har fået ny hund. Han hedder Thor, og er en stor, glad og venlig hund.

Uge 15, tidlig såning.

Forårssåningen er klaret. Forårspløjningen gør, at jorden hurtigt tørrer op, således harvning og såning er mulig. Først såede vi hestebønner af sorten "Fanfare" med 46 planter pr. m², herefter vårtriticale af sorten "Dublek" med 384 planter pr. m². Vi har de sidste par år hævet såsædsmængderne op til underkanten af de anbefalede udsædsmængder, selvom der dyrkes på rækker. Svigter buskningen, er det vigtigt med et passende planteantal. Der er samlet sten, og markerne er blevet tromlet. Rugen er radrenset første gang. Det er vigtigt at komme tidlig ud på rugen, inden den rejser sig. Næste gang rugen radrenses, sås der kløvergræsudlæg i halvdelen.

Uge 13, Travlt, travlt og travlt.

Rugen har fået sin gylle, og jeg hader sporene, som de store gyllevogne efterlader. Vårsædsmarkerne er blevet pløjet med pakker. Pløjedybden varieres fra mark til mark. Hvor der sidste gang blev pløjet i 22 cm. er dybden efterfølgende 27 cm. og omvendt. Formålet er at genere tidsler og andet rodukruddt med varieret dybde. De tidligere problemer med at nedpløje halm, stub og afgrøderester er løst. Brakpudseren, der findeler stub og halm efter høst, har gjort det muligt at stubharve med vingeskær, samt at gennemføre en god pløjning. Efter pløjning er markerne blevet såbedsharvet to gange diagonalt, før jordknoldene i lerpletterne bliver for hårde.

Uge 11, Tidligt i gang med forårsarbejdet.

Man kan dårlig nok komme hjem fra generalforsamling og årsmøder i Økologisk Landsforening, før man skal i gang med forårsarbejdet i marken. Jeg genopstillede ikke til planteavlsudvalget, hvor jeg har været med i seks spændende og gode år, de sidste fem som formand. Nu synes jeg, at tiden var kommet til en ny mand på posten. I marken har der været travlt i det fantastiske forårsvejr. Markerne, hvor der skal være vårsæd, er harvet to gange med stubharven med vingeskær. Ukrudtet skal trækkes løs og op på jorden, så det kan udtørres og svækkes inden nedpløjning. Der er nedfældet kvæggylle på nogle marker, hvor der skal være vårtriticale.

Uge 9, Vores gamle hund Rolf er her ikke mere.

Vores hund Rolf, min trofaste arbejdskammerat gennem 11½ år er her ikke mere. Rolf var efterhånden meget besværet, når han skulle op og stå og sov iøvrigt det meste af dagen. Skulle det slutte med de gode minder, inden det blev ynkeligt og uværdigt, skulle det være nu. Derfor besluttede jeg den tunge vej til dyrlægen. Arbejdsmæssigt er jeg stadigvæk i gang med at rydde op i læbæltet. Det giver ømme arme at arbejde med træ, især motorsaven er slem for arme og skuldre. Jeg tror resultatet bliver godt. Der er mange smukke løvtræer bag de forvoksede grantræer. I skovbunden er der erantis og vintergækker. Det er et sikkert forårstegn.

Uge 7, Så forsvandt sneen og frosten ligeså hurtig, som den kom.

Der arbejdes stadigvæk med at rydde op i læbæltet omkring gården. Det bliver meget åbent, og jeg håber, at lyset vil sætte gang i de små planter i bunden af skoven. DLF/TRIFOLIUM har meddelt, at jeg ikke kan få frøudlæg af rødkløver til høst i 2015 grundet store lagerbeholdninger af rødkløverfrø. Det er rigtig ærgerligt. Jeg synes at have lært at få denne afgrøde til at lykkes, og det er meget vigtigt med kløver i sædskiftet. I skrivende stund sidder jeg og læser om studeproduktion, direkte salg af kød og kompostering af flis i kompoststald. En ting er sikkert, og det er, at kreaturer vil sikre det gode sædskifte og gøre bedriften mere harmonisk.

Uge 5, Så kom kulden.

Efter et meget lunt efterår kom der så frost og blæst. Arbejdsmæssigt er jeg gået i gang med at save de træer op, som væltede i stormene. Derudover er jeg begyndt at rydde op i læbæltet omkring gården. I læbæltet er der mange forvoksede graner, der står alt for tæt. Et arbejde, jeg burde have gjort for år tilbage, og der er selvsagt meget at rydde op i. Der er også mange store smukke træer, som jeg gerne vil have gjort synlige. Vores forsikringer, også de personlige, er blevet kigget efter i sømmene. En hel del tillægsgdækninger er opsagt, idet sandsynligheden for erstatning er forsvindende lille og selvrisikoen efterhånden temmelig stor.

Uge 3, Regnskabet's time.

Vejret er varmt, gråt og meget regnfuldt. Jorden er vandmættet, og drænenene arbejder alt, hvad de kan. Det regnfulde vejr gør, at jeg udsætter arbejdet med at rydde op i de træer, som stormene tog, indtil vi får noget tørt vejr. I stedet sidder jeg inde og får ordnet det regnskabsmæssige. Momsen skal jo afregnes til tiden. Mejetærskeren står hos smeden. Der skal laves en del pladearbejde i elevatorkasser, sneglrender og selv i soldkassen. Rusten har indfundet sig i den gamle maskine. Derudover er jeg ved at undersøge mulighederne for at flytte nogle stolper i en spaltstald og grave den ud, så det bliver muligt at udnytte bygningen til maskiner.

Uge 1, Godt nytår.

Jeg har fortsat arbejdet i tørreriet og er ved at være færdig med at sætte nye sider op. Herefter vil jeg gøre rent, feje og støvsuge, sådan at tørreriet er klar til ny høst. Sammen med arbejdet går jeg og funderer over 2013. Det har slet ikke været så ringe et år endda. Udbyttmæssigt har det ikke været rekordhøst, men alt i alt pæne udbytter også selvom sommeren var meget tør her på egnen. Det gik heldigvis ikke så galt med tørken som frygtet. Priserne er tidligere set bedre, men omvendt anslås prisniveauet samlet set lidt over et femårig gennemsnit. Omkostninger til høst, tørring og rensning af kornet har været lave pga. det gode høstvejr.

